

си, за да оневинятъ башибозуцитѣ и черкезитѣ, които сж искали да припишатъ на самитѣ жертви първата причина на свирѣп-свата.

Въ затворитѣ на Татаръ-Пазарджикъ, на София, на Пловдивъ и на Одринъ турскитѣ власти подвъргнаха злощастнитѣ затворници българи на неимовѣрни изтезания, за да ги накаратъ да признаятъ прѣдъ слѣдователната комисия нѣща, за които не сж знаели нищо. Турското правителство имало нужда отъ таквизъ по такъвъ начинъ изтѣргнати признания, за да може да се оправдае прѣдъ възмутената Европа. Нѣкои отъ тия злощастни затворници, избавени подъ натиска на нѣкои посолства въ Цариградъ, разказватъ съ ужасъ и до днесъ още какъ сж ги мжчили тъмничаритѣ (*geôlier*) и сждебнитѣ слѣдователи въ затворитѣ, за да ги накаратъ насила да кажатъ, че имали намѣрение да избиятъ турцитѣ, да изгорятъ селата имъ и да разорятъ всичко, що би срѣщнали на пътя си. За тази цѣль тѣ ги били безмилостно, тѣ ги обѣсвали съ главата на долу и краката на горѣ, тѣ ги подвъргвали и денемъ и нощемъ на непрѣкъсвано безсѣние, тѣ ги поливали съ студена вода и п. ч. Особени жестокости сж били упражнявани върху затворенитѣ свещеници. Тѣхъ ги бияли често, попрѣждали ги въ вѣратата имъ и въ свещеническото имъ достоинство, карали съ сила да вършатъ най-нечиститѣ работи, н. п. да чистятъ съ собственитѣ си рѣцѣ нуждницитѣ.

Тия неимовѣрни злосторства противъ българскитѣ свещеници и бѣсътъ, който показаха турцитѣ въ разрушението и осквернението на българскитѣ черкови, доказватъ прѣдостатъчно, каква е религиозната търпимостъ, съ която се хвалятъ турцитѣ. Касателно почита на турцитѣ за женския полъ ние нѣма да говоримъ тука, за да не оскърбимъ чувствата на ония, които ще четатъ тази наша книжка. О майки и вие млади дѣвици въ Софийско, Татаръ-Пазарджийско, Пловдивско, Габровско и п. ч. нови неотмѣстени Лукреции къмъ края на 19-ия вѣкъ, жертви на турскитѣ звѣрщини! нѣма ли да намѣрите и вие вашитѣ отмѣстители, както римската едно врѣме дѣвица, за честъта на човѣшкия родъ, за честъта на цивилизацията?

Съ такива озлобления, съ такива мжки, съ такива заплашвания успѣха турскитѣ власти да изтѣргнатъ отъ нѣкои злощастни затворници писмени признания, че имали ужъ намѣрение да избиятъ турцитѣ и да разорятъ селата имъ! Въ Търново обѣ-